

HEALTH

Assessments Australia ၆-၇ တီတော်ကွက်ကဒါတော်ဆုဒါအလံာ်တကွီ- မိပာ်/ပုကွာ်ထွဲတော်အဂီၢ် တော်ကတီတော်ကူစါယါဘျါ

ဆူမိပာ်/ပုကွာ်ထွဲတော်အအိၣ်

နဖိဘၣ်တော်ဆုဒါအီလီအီလီတော်ကတီဒီး/မ့တမ့ၢ်ကျိၣ်အတၢ်သမံသမိးဒ်သိးကထံၣ်ဘၣ်မ့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်အံၤမၤ ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဝဲအတၢ်မၤလိဒီးန့ၣ်ပုၣ်ဆူကွီအပူၤဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သမံသမိးမ့ၢ်ဝဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အကျိၣ်စ့ တၢ်မၤစၢၤအတၢ်ကွာ်ကဒါကွၢ်အကျါတခါလၢကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးနးဒိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်ဆူဒီးတၢ်လိၣ်လၢကဖံးမၤ တၢ်အဒိၣ်အမုၢ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်ဘၣ်ပးဒီးတၢ်မၤအကျါအကျဲအံၤအိၣ်ဝဲဖဲလံာ်ကဘျဲးပာ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်အပူၤ, ဒီးနကလိၣ်မၤပုၣ်လံာ်တကွီၢ်အံၤဒီးလံာ်ပျဲအဂီၢ်လီၤ.

ဝံသးစူၤမၤပုၣ်လံာ်တကွီၢ်အံၤဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်အါအါတသ့ဖဲအသ့ကတၢ်ဒီးဆုၢ်ကဒါကွၢ်ဆူနဖိအကွီန့ၣ်တကွီၢ်. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်လၢနဟ့ၣ်ထီၣ်ကမၤစၢၤပုၣ်လၢကဆၢတဲာ်ဝဲတၢ်သမံသမိးန့ၣ်မ့ၢ်တၢ်မၤအီလီလၢAssessments Australia သ့တသ့အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ကီခဲလၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်မ့ၢ်တၢ်အကျါဒိၣ်လၢကမၤတၢ်ဆၢတဲာ်အဂီၢ်, အယိမ့ၢ်တၢ်အဂ့ၢ်က တၢ်လၢနကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်အါအါကတၢ်တသ့ဖဲအသ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်လၢနဟ့ၣ်ထီၣ်ပုၣ်အံၤကပာ်ပုၣ်လၢပလံာ်ပာ်ဖျါတဖၣ်အပူၤဒီးကမၤစၢၤပုၣ်လၢကဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သမံသမိး လၢအဘၣ်ကတၢ်ဒီးအလၢပုၣ်လၢနဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်လိၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၣ်လၢကဟ့ၣ်ထီၣ်ကမၤစၢၤ ပုၣ်လၢပလံာ်ပာ်ဖျါအပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်တကွီၢ်အံၤတၢ်မၤအီလီလၢတၢ်ကဘၣ်မၤပုၣ်ထီၣ်အီလီလၢအီဖျါထၢၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်အဲၣ်ဒီးမၤပုၣ်ထီၣ်အီလီလၢ စုန့ၣ်, ကွီကဟ့ၣ်လီၤနလံာ်တကွီၢ်အဒိအဂၤတဘျဲးသ့ဝဲလီၤ.

တၢ်မၤအကျါအကျဲအံၤအဖိခိၣ်နတၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်တမံမံၤ,မ့တမ့ၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢကမၤပုၣ်လံာ်တကွီၢ်တဘျဲး အံၤန့ၣ်, ဝံသးစူၤဆဲးကျိးကွီ, မ့တမ့ၢ်တၢ်သမံသမိးအီးစကြွဲလယါ (Assessments Australia) ဖဲ ၀၃ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ မ့တမ့ၢ်အံၤမ့(လ)ဆူ SwD-Assessments@maxsolutions.com.au တက့ၢ်. ကွီကရဲၣ်ကျဲၣ်န့ၣ်ပုၣ်ကျိးထံတၢ်တဂၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်လီၤ မၤပုၣ်ထီၣ်လံာ်တကွီၢ်အံၤလၢအဲကလံးကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဘျဲး

Assessments Australia ကရူၢ်

Students with Disability Assessment Service website

HEALTH

တၢ်ကတိၤကူၤစါယါဘျါအတၢ်သမံသမိးဃုၣ်ဒီး Assessments Australia-
တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢမိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်

Assessments Australia မ့ၢ်မတၤလဲၣ်.

Assessments Australia, မ့ၢ် MAX အတၢ်ဃုၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်အကျိၤတခါ, မ့ၢ်ခိဖနံၤတဖျါၣ်လၢအသဘျုးလၢအတၢ်ဒၣ်ဝဲ
လၢအသမံသမိးကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲကိၣ်ဃုၣ်ဒီးလံာ်ပတံထီၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျိၤလၢကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်
ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤဒီးတၢ်ဒုးပုၤဃုၣ်ဃုၣ်ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးသးခိၣ်န့ၣ်ကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤစၢၤကရၢအံၤတၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အီၤလၢတ
အိၣ်ဒီးတၢ်လၢာ်ဘျုးလၢာ်စ့ၤလၢကိၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃိဖိအအိၣ်ဒီးဖျါတၢ်အၢၣ်လီၤယံးဃုၣ်ဃုၣ်ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ဝဲၤကျိၤ (DE) န့ၣ်လီၤ

ဘၣ်မနုၤလၢတၢ်ဆုၢ်ခိဃိယဖိလၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်လဲၣ်.

နဖိဘၣ်တၢ်ဆုၢ်ခိဃိယဖိလၢတၢ်သမံသမိးအဂီၢ်ခိဖျါတၢ်ဘၣ်ယိၣ်အိၣ်ဝဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤဒီးကမ့ၢ်ဘၣ်ဖုးအကျိၣ်တၢ်တဘျီလီၤဘၣ်
စးမ့ၢ်မတၤကျိၣ်အတၢ်တဘျီလီၤဘၣ်စးလၢအဒုးကဲထီၣ် တၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်သဘံၣ်ဘၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ.

ဖိသၣ်တနီၤအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခဲဃုၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤတၢ်ဒီး/တၢ်နၢပၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤတဖၣ်, တၢ်ကတိၤဖျါၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤ
ကျိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤကမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်ခဲလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်လၢကမၤလိန့ၣ်တၢ်ဒီးမၤဃုၣ်တၢ်ဒီးပုၤအဂၤလၢကိၣ်န့ၣ်လီၤ.
ကျိၣ်အတၢ်တဘျီလီၤဘၣ်စးမ့ၢ်နးဒိၣ်လၢကဲၣ်ဆိးန့ၣ်နဖိကလိၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢအတၢ်မၤလိအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သမံသမိးကမ့ၢ်ဝဲ-

- ကွၢ်ဝဲနဖိအကျိၣ်လၢတၢ်တူၢ်လိၣ်အီၤသ့ မ့ၢ်မတၤနဖိအတၢ်နၢပၢ်ပုၤအဂၤကတိၤတၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲနဖိအတၢ်ပၢ်ဖျါထီၣ်အကျိၣ် မ့ၢ်မတၤနဖိသ့ဝဲတၢ်ကတိၤကျိၤလၢကတဲတၢ်ဒီးတၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတဲတၢ်ဒ်လဲၣ်အဂီၢ်
- ကွၢ်ဝဲတၢ်မၤလိအတၢ်ကီၢ်လီၤဆီလိၣ်အသးတဖၣ်လၢတၢ်သ့ဝဲ
သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါ(တၢ်ဆိကမိၣ်လၢကဃုၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်)အတၢ်သမံသမိး
လၢကမၤစၢၤပုၤလၢကနၢပၢ်ဘၣ်မနုၤလၢနဖိအိၣ်ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲလၢကိၣ်အပူၤန့ၣ်လဲၣ်အဂ့ၢ်လီၤ.
- သံကွၢ်ဘၣ်ဃးနဖိအဂ့ၢ်လၢအပူၤကွၢ်, ဒ်အမ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်ကတိၤထီၣ်တၢ်သီအခါဒီးကျိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်, မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်
ကတိၤအဲကလံးကျိၣ်ယံာ်လံထဲလဲၣ်,အနၢဟူတၢ်အတၢ်ကီၢ်ခဲတဖၣ်ဒီးအတၢ်သမံသမိးလၢအပူၤကွၢ်ဒီး/မ့ၢ်မတၤတၢ်သ့ၣ်
ညါဆိလၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲအဂီၢ်
- ကတိၤတၢ်ဒီးနၢဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်လၢအသ့ၣ်ညါနဖိဂ့ၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်

ဖိသၣ်အိၣ်ထဲစ့ၤလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သဘံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဆဲးကျိးလိၣ်သးအပူၤ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခိပညီမ့ၢ်ဝဲအဝဲသ့ၣ်အိၣ်
ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တစဲးဖိမ့ၢ်မတၤကတိၤလၢကီၢ်ဒိၣ်ဝဲလၢတၢ်ကနၢပၢ်အီၤအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အဒိတခါမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကတိၤအကလုာ်သီၣ်
လၢတဘျီလီၤဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ် ခိဖျါ တၢ်ကတိၤအတၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် (apraxia of speech) (CAS), လၢအမၤဘၣ်ဒိအတၢ်သ့တၢ်
ဘၣ်လၢကကတိၤတၢ်ရဲၣ်အဂီၢ်ဒီးဆဲးကျိးလိၣ်သးဒီးပုၤအဂၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကတိၤအဂီၢ်မ့ၢ်လိၣ်ဝဲတၢ်သမံသမိးန့ၣ်,
ပကကွၢ်နဖိအမၤသီၣ်ကလုာ်ဒ်လဲၣ်, ပၢ်ဖျါဃုၣ်တၢ်ကလုာ်တဖၣ်တပူၤဃိလၢကမၤကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျါၣ်, ဒီးအတၢ်ကတိၤထူၣ်ပျါ

HEALTH

တဖန်မတင်ခင်လုပ်နိုင်လီ။ CAS နှင့်လီဆီလိတ်အသေးဒီးတင်ကိတင်ဂွက်ကီလါအအိန်ဒီးဖိသပ်အါဒီအါဂါ၊ ဒီးတကဲထီဉ် ညီနုအသေးဘဉ်နုလီ။

နုတင်သံကွပ်ဘဉ်ပးတင်သမံသမိအကျါအကျဲမုအိန်နု၊ ဝံသးစူဆဲးကျိးကွဲမုတမုပရူဖဲ (၀၃) ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ တက့။

တင်ဆုဒါအတင်မအကျါအကျဲ

နုဖိအကွဲဆဲးကျိးပုလါကမတင်ဆုဒါအံအဂီလီ။ပလိပ်မနုတင်ဂွက်တင်ကျါလါနုဒီးကွဲအအိန်လါကထံဉ်ဘဉ်မု Assessments

Australia မုပုအဂ့ကတင်လါကမတင်သမံသမိအံလီ။ ကွဲမုစါနုလါကမပုလိတ်တကွီအံဖဲ

လိဉ်ဘဉ်တင်မုစါနုသုဝဲလီ။တဘျီတခိဉ်တင်သမံသမိဖိပတင်မုစါနုကရါတမုဘဉ်ဖုးကျဲအဂ့ကတင်လါနုဖိအဂီဘဉ်သုဉ်သုဉ် လီ။ ပမုဆိမိဉ်လါမုမုတင်ဂွက်အံသါပု၊ ပကဒုးသုဉ်ညါကွဲ၊ ဒီးဘဉ်မနုအဂ့နုလီ။

တင်သမံသမိအကျါအကျဲ

ပကရဲဉ်ကျဲမုနုဖိလါကအိန်ဒီးကျိးဒီး/မုတမုတင်ကတိအတင်သမံသမိအဂီနုလီ။ပုလါအကူစါယါကျါတင်ကတိတဂါအိန် ဒီးတင်သိဉ်လီဆီဒီးမုသရဉ်ဒိဉ်သမါထီလါအဖျိတီပတီအထီကတင်တဂါလါကသမံသမိနုဖိအကျိဉ်ဒီးတင်ကတိအတင်သုတင် ဘဉ်တဖန်နုလီ။

ဘဉ်တဘဉ်ပကရဲဉ်ကျဲမုစါနုဒီးခိဉ်နုတင်သုဉ်ညါ(တင်ဆိမိဉ်ဒီးတင်ဘျါရဲတင်ဂွက်ကီ)အတင်သမံသမိဖဲအမုတမုဘဉ်ဝဲဒီးလါအပူကွံ ဉ်ခဲနုဒီးဘဉ်နုလီ။သးခိဉ်နုကသံဉ်သရဉ်ကမပုသးခိဉ်နုတင်သုဉ်ညါအတင်သမံသမိညီနုလါသနွံအတီပုဖဲအဒီးနုဘဉ်လိဉ် တကွီတဖန်လါတင်မုပုအီဝံအခါနုလီ။

ကွဲကဒုးသုဉ်ညါနုဖဲတင်ကမတင်ဆါကတီလါတင်သမံသမိအဂီဆဲးယံဉ်လဲဉ်ဒီးကွဲမုနုလါနုကပဲဆူကွဲလါကတီတင်ဒီးတင်က တီပုလါကူစါယါကျါတင်ဒီး/မုတမုသးခိဉ်နုကသံဉ်သရဉ်ဖဲတင်သမံသမိဝံအလီခဲနုလီ။ တင်မုလိဉ်ဘဉ်ပုကတီကျိးထံတင်နု၊ ကွဲကရဲဉ်ကျဲမုအီနုလီ။ တဘျီတခိဉ်ပကဆဲးကျိးနုလါလီတဲစိ လါကကွပ်တင်ဂွက်တင်ကျါတနုတချးတင်သမံသမိအခါနုလီ။

ညီနုမုတင်အဂ့ဒိဉ်လါဖိသပ်နုတင်ကတဲဘဉ်အီဘဉ်ပးတင်သမံသမိအဂ့လါကျဲလါအကပုလုဉ်အပူလါတအိန်ဒီးတင်သုဝဲတင် ကတီတင်မုကွပ်ဘဉ်နုလီ။ တင်အံတမုတင်မုကွပ်လါနုဖိကွဲလိအသးမုတမုကတီပတီအသးအဂီဘဉ်။ ဖဲတင်သမံသမိအနုနု၊ မုတင်ကါဒိဉ်လါနုဖိကအိန်ဆူဉ်အိန်ဒီးအီအကသံဉ်လါညီနုအီအီတဖန်နုလီ။

တင်ပီးတင်လီအိဉ်ဝဲအါကလုဉ်လါသးခိဉ်နုကသံဉ်သရဉ်သမံသမိဝဲဖိသပ်တဖန်နုလီ။တင်ပီးတင်လီခဲလါဉ်ထီဉ်ဒွဲဝဲတင်တမံယီ၊ ဒီးခဲလါဉ်နုဘဉ်တင်တူဉ်လိဉ်အီလါ DE နုလီ။

HEALTH

ဖဲတၢ်သမံသမိးဝံအလီၢ်ခံ

တၢ်ကတိပုၤကူစါယါဘျါတၢ်ဒီး/မ့တမ့ၢ်သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်ကဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဘးတၢ်မၤကွၢ်ဒီးတၢ်လၢနၤဒီးကိမၤတၢ်မၤန့ၣ်သ့လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.တၢ်ကတိပုၤကူစါယါဘျါတၢ်ညီၣ်န့ၣ်ကတဲဘၣ်န့ၣ်မ့ၢ်န့ၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ကတိပုၤဒီးမ့တမ့ၢ်ကျိၣ်တၢ်တဘျီလီၤဘၣ်စးဘၣ်ဒါအဂ့ၢ်,ဘၣ်ဆၣ်တဘျီတခီၣ်လိၣ်အါထီၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢကမၤတၢ်ဆၢတဲၣ်အံၤအဂီၢ်လီၤ.လၢတၢ်အိၣ်သးတနီၤအပူၤ,တၢ်ကလိၣ်မၤကဒီးတၢ်သမံသမိးအသီတဘျီန့ၣ်လီၤ.န့ၣ်ဆူကိမ့ၢ်တသ့ဝဲဘၣ်ဖဲတၢ်သမံသမိးဝံအလီၢ်ခံလၢကကတိပုၤတၢ်ဒီးတၢ်ကတိပုၤကူစါယါဘျါတၢ်ဘၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဆဲးကျိးလီၤတဲစိဆူန့ၣ်လီၤ.

ကိကရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ပုၤကတိပုၤကျိးထံတၢ်ဖဲန့ၣ်လိၣ်ဘၣ်အီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

ပကဆူထီၣ်တၢ်မၤကွၢ်အလံၣ်ပၢ်ဖျါဆူကိမ့ၢ်လၢသၢန့ၣ်အတီၢ်ပူၤဖဲတၢ်သမံသမိးအဆၢကတီၢ်သၢန့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.ကိကဟ့ၣ်န့ၣ်လံၣ်ပၢ်ဖျါအဒိတဘျီ, လၢကပၣ်ဃုာ်ဝဲတၢ်ဆိမိၣ်တနီၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံၣ်ပၢ်ဖျါ, လၢကပၣ်ဃုာ်တၢ်ဆိမိၣ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.ဖဲန့ၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လံၣ်ပၢ်ဖျါဝံတစု, နကိးပုၤသ့ဖဲ ၉၆၇၈ ၅၁၀၀ ဖဲန့ၣ်တၢ်သံကွၢ်မ့ၢ်အိၣ်တမံမံန့ၣ်လီၤ. ကိကစံးဆၢစ့ၢ်ကိးဝဲန့ၣ်တၢ်သံကွၢ်လၢအအိၣ်ဒီးန့ၣ်တမံလၢလံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်အတၢ်တဘျီလီၤဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤန့ၣ်ကကဲထီၣ်အသးလဲၣ်.

န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်တဘျီလီၤဘၣ်စးမ့တမ့ၢ်တၢ်သဘံၣ်ဘျီလၢတၢ်ဆဲးကျိးအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်, ကိကဆဲးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢကမၤလိတၢ်အဂီၢ်လီၤ. ကမၤတၢ်ဆိတလဲလၢအတၢ်မၤလိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအပူၤဖဲအလီၢ်အိၣ်ဒီးကစးထီၣ်မၤဝဲနီၢ်တၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကပၣ်လီၤဝဲကိမ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲကူၣ်လၢကကတိပုၤတၢ်ဘၣ်ဘးဒီးန့ၣ်

အတၢ်လိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. ကိပတံအါထီၣ်လံၣ်လဲၤကဲဘျးတဖၣ်သ့ဒီဖျိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိမ့ၢ်လၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤတဖၣ်(PSD) မ့တမ့ၢ် သးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ် (DI)အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိအပူၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါတၢ်ကကတိပုၤတၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ဘးတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢလၢတၢ်မၤအီၤလၢန့ၣ်အလီၢ်ကဝီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤကရၢအဂၤတဖၣ်ကမၤစၢၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လၢကမၤစၢၤန့ၣ်အဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ် ထံကိးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤအတၢ်အုၣ်ကီၤ (National Disability Insurance Scheme) (NDIS) န့ၣ်လီၤ.

ယဖိမ့ၢ်တအိၣ်ဒီးကျိၣ်တၢ်တဘျီလီၤဘၣ်စးဘၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်အအါတခီတၢ်မၤန့ၣ်ကမၤအသးလဲၣ်.

န့ၣ်မ့ၢ်တအိၣ်ဒီးကျိၣ်အတၢ်တဘျီလီၤဘၣ်စးဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အိၣ်အအါဘၣ်န့ၣ်,ကိကဆဲးသိၣ်လိအဝဲသ့ၣ်ဒီးမၤစၢၤအီၤလၢကမၤလိတၢ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်သမံသမိးအလံၣ်ပၢ်ဖျါကဟ့ၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢကမၤစၢၤန့ၣ်ဒီးကိကဆိၣ်ထွဲဝဲန့ၣ်မ့ၢ်အတၢ်မၤလိမၤဒီးန့ၣ်လီၤ. တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲအါမံဆူကိမ့ၢ်လၢကမၤစၢၤဖဲသ့ၣ်တဖၣ်လၢဃုာ်ဒီးကျိၣ်မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤလိတၢ်ကီၤတၢ်ခဲတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ် ကျိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိသးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤတဖၣ်အတၢ်ဆိၣ်ထွဲတၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမ့တမ့ၢ်သးကွၢ်ဂီၤတလၢပုၤ အတၢ်ဒုးပၣ်ဃုာ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.နကတိပုၤတၢ်ဒီးကိဘၣ်ဘးလၢအဝဲသ့ၣ်ကသ့ဆိၣ်ထွဲန့ၣ်ဖိဒ်လဲၣ်အဂီၢ်သ့လီၤ.

HEALTH

တၢ်ကတိၤကျိၤအခိၣ်သ့ၣ်

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤ (PSD): PSD ဟ့ၣ်ထီၣ်ပဒိၣ်ကိၣ်တဖၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲအပိၣ်လၢကဆိၣ်ထွဲကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အါဝဲတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

သးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ် သးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ်ကမၤအါထီၣ်ဝဲတၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤအဂီၢ်ဒီးတၢ်ကမၤသ့ၣ်ညါအီၤဒီးဘံးထီၣ်ရံၤပဒိၣ်အကိၣ်တဖၣ်ခိဖျိတၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤအါထီၣ်လံာ်ပတံထီၣ်လၢယံၢ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤစးထီၣ် ကိၣ်ကတီၢ် ၄, ၂၀၂၁ န့ၣ်လီၤဖဲ ၂၀၂၅ ကတၢ်ဝဲန့ၣ်, သးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ်န့ၣ်တၢ်ကပၣ်က့ၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢကိၣ်ဖိလၢအအိၣ်ဒီးသးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤအလီၤလၢကိၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.သးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤအတၢ်န့ၣ်ပၣ်ဃုာ်အက့ၢ်ပနီၣ်န့ၣ်တၢ်ကသူၤအီၤလၢကမၤ၁၁ဝဲကိၣ်ဒီးတံၣ်ဖိယီၤဖိတဖၣ်လၢကန့ၢ်ပၢ်ကိၣ်ဖိအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. နဖိအကိၣ်ကဒုးသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဖဲသးကွၢ်ဂီၤတလၢပဲၤကစးထီၣ်ဖဲန့ၣ်န့ၣ်ဆံးယံာ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး-

တၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဆါအပနီၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤပုၤတဂၤလၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤလၢကန့ၢ်ပၢ်ပုၤဂၤကတိၤတၢ်ဒီး.မ့တမ့ၢ်တၢ်ကီၤတၢ်ခဲလၢကသူၤတၢ်ကတိၤကျိၤတဖၣ်လၢကဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အံၤတဘျီတခိၣ်ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤဒီးကျိၣ်အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အတၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး (DLD) န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်လၢတၢ်တူၢ်လိာ်အီၤသ့- တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကန့ၢ်ပၢ်တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်, တၢ်ကတိၤကျိၤဒီးအခိၣ်ပညီလၢပုၤအဂၤတဖၣ်တဲအီၤ န့ၣ်လီၤ.

ကျိၣ်အတၢ်ပၣ်ဖျိထီၣ် -တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကပၣ်လီၤတၢ်ဆိမိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ကတိၤဖျၢၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤကျိၤတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအပူၤလီၤ.

သးခိၣ်န့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအတၢ်သမံသမိး -တၢ်သမံသမိးတခါလၢတၢ်မၤအီၤလၢသးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်တဂၤလၢအကွၢ်ဝဲပုၤတဂၤအတၢ်ဆိမိၣ်ဒီးတၢ်ယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢအကါဒိၣ်လၢတၢ်မၤလိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သဘံၣ်ဘၣ်အတၢ်ဆဲးကျိးတၢ်လိာ်တဖၣ်- တၢ်လိာ်ဘၣ်လၢပုၤတဂၤလၢအကတိၤတၢ်ဘၣ်ထဲတစဲးဖိမ့တမ့ၢ်တဘၣ်နီတစဲးဘၣ်,မ့တမ့ၢ်တၢ်ကတိၤလၢကီၤလၢတၢ်ကန့ၢ်ပၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.ပုၤတဂၤအံၤကလိာ်ဘၣ်ကျဲၤအဂၤတဘျီလၢကမၤ၁၁အီၤလၢတၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးအဂီၢ်, အဒိ, တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်အခိၣ်သ့ၣ်တၢ်ပနီၣ်, တၢ်ဂီၤပနီၣ်တဖၣ်, လံာ်တၢ်ဆဲးကျိးလိာ်သးဒီး/မ့တမ့ၢ်စဲးလၢတၢ်သးအီၤလၢတၢ်ကတိၤအဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကတိၤအကလုာ်တၢ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စး -ကီၤခဲလၢကကတိၤသီၣ်တၢ်လၢကဒုးကဲထီၣ်တၢ်ကတိၤဖျၢၣ်တဖၣ်.

ဖိသ့ၣ်ကတိၤအိၣ်ဒီးတၢ်ကတိၤကီၤခဲ(Childhood apraxia of speech)(CAS): တၢ်ကတိၤအသီၣ်တဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးလၢအမၤဘၣ်ဒိဝဲပုၤတဂၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢကမၤဟူးအထူၣ်ပျၢ်လၢတၢ်သူၤအီၤလၢကကတိၤတၢ်အဂီၢ်ဒီးတကဲထီၣ်ညီန့ၣ်အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

သးခိၣ်န့ၣ်ကသံၣ်သရၣ်-သရၣ်ဒိၣ်သမါထီၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိလီၤဆီဘၣ်ဃးတၢ်သမံသမိးလၢတၢ်ဆိမိၣ်ဒီးတၢ်ယဲၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤအတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်

တၢ်ကတိၤပုၤကူၤဖျါဘျီတၢ် - သရၣ်ဒိၣ်သမါထီၣ်ဃုာ်ဒီးတၢ်မၤလိလီၤဆီလၢတၢ်သမံသမိးဝဲကျိၣ်ဒီးဃုာ်သ့ၣ်ညါကျိၣ်အတၢ်ဂံၢ်ဆူၣ်ဒီးတၢ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

HEALTH

နိုင်ငံတော်ကူညီဘဏ္ဍာသွင်းရန်ကျွေး (IEP): IEPမပါစားကိုင်သရုပ်/သရုပ်မဲ့လောကရဲ့ကျွေးတင်ဒီးဆိုင်ထွဲကိုင်ဖိအတားမပါ
လိတင်လိပ်ဘဏ္ဍာတဖန်နှုတ်လီ။

ကိုင်ဖိတင်ဆိုင်ထွဲကရူ (SSG): ကရူတဖု, ပဏ်ဃုန်ကိုင်သရုပ်/သရုပ်မဲ့ဒီးဟံဏ်ဖိဃီဖိ, လာအမာဃုန်သကီးတင်တပူဃီ
လာကသုဏ်ညါလီတင်ဘဏ္ဍာကိုင်ဖိတဂါအတင်လိပ်ဘဏ္ဍာတဖန်, မါအါထီဏ် IEP ဒီးကွင်ဟုဏ်ဝဲကိုင်ဖိအတင်လဲထီဏ်လဲထီနှုတ်လီ။
ကျိဏ်ဒီးတင်မာလီလါသးကွင်ဂါတလာပဲအဂါတင်ဆိုင်ထွဲရန်ကျွေး -ဟုဏ်ထီဏ်ဝဲကိုင်ဃုန်ဒီးလံဏ်လဲကဲဘျး
အါထီဏ်လာကိုင်ဖိတဖန်လာအအိဏ်ဒီးကျိဏ်ဒီး/မုတမုဏ်တင်မာလီအသးကွင်ဂါတင်တလာပဲအဂါတဖန်နှုတ်လီ။

***ဝံသးစူဆဲးကျိးနုဖိအကိုင်ဖိနုမုဏ်အဲဏ်ဒီးပုကျိးထံတင်တဂါလာကမာစါဒီးစံးဆါနုတင်သံကွင်တဖန်လာလံဏ်ကဘျးပါအမီလင်တဖန်
အံတကွင်**